

OLAY 1:

(A), (B) ile yolculuk charteri sözleşmesi yaparak, (K)'den kiralamış olduğu Türk bayraklı ARIZONA gemisiyle Samsun-İzmir arasında (B)'nin kendisine teslim edeceği bakır yükünü taşımayı taahhüt etmiştir. Sözleşmede yükün bir kısmının Samsun'dan, geri kalan kısmının ise İstanbul'dan gemiye yükleneceği kararlaştırılmıştır.

Daha sonra (B), (C) ile kırkambar sözleşmesi yaparak, (C)'ye ait bakır yükünü İstanbul'dan İzmir'e ARIZONA gemisinde kendisi adına tahsis edilen alanlarda taşımayı taahhüt etmiştir.

Kırkambar sözleşmesi gereğince, eşyalar varna limanında (D)'ye teslim edilecektir.

(C)'ye ait bakır yükü, yükleme limanında ARIZONA gemisine (E) tarafından getirilecektir.

SORU1: Tarafların deniz ticareti hukuku bakımından elde ettikleri sıfatları belirtiniz.

OLAY 2:

D, Santa Maria isimli Türk bayraklı gemiyle Kocaeli Limanı'ndan Hopa Limanı'na çimento yükü taşımak üzere T ile yolculuk çarteri sözleşmesi imzalamıştır. Anlaşmaya göre Kocaeli Limanında yükleme işi 02.04.2023 saat 09.00'da başlayıp 05.04.2023 saat 09.00'da bitecek; yüklemenin geciktiği her saat için ise 10.000 TL ödenecektir. 05.04.2023 günü saat 13.00 sularında gemi adamları maaşları ödenmediği gerekçesiyle greve gitmiş, yüklemeye 10 saat ara verilmek zorunda kalmıştır. Maaşların ödenmesiyle birlikte yüklemeye devam edilmiş ve yükleme 06.04.2023 günü saat 15.00'da tamamlanmıştır.

D, gecikilen sürenin tamamı olan 05.04.2023 (09.00)-06.04.2023 (15.00) arası için ücret talep ederken; T ise gecikmenin kendisine yüklenemeyeceğini ve bu nedenle de 10 saatlik ara sebebiyle kendisinden ücret talep edilemeyeceğini ileri sürmüştür.

SORU2: Olayda bahsi geçen sürelerin hukuki niteliğini belirttikten sonra, T'nin iddiasına haklı olup olmadığını değerlendiriniz.

OLAY 3:

D, "BEAGLE" adlı Türk bayraklı gemisiyle Trabzon-İstanbul arasında tahıl ve hububat taşımacılığı yapmaktadır. Trabzon' dan Ü'ye ait 200.000 ton mısır alarak gemisiyle mutad rotasında seyretmesine karşın, gemi adamlarının sefer sürecinde kendilerine verilen talimatlara rağmen ambarlarını uygun aralıklarla havalandırmaması sebebiyle mısırların bir kısmı böceklenerek zayi olmuştur. Varma limanında mısırların zayi olduğunu gören Ü bu duruma çok sinirlenmiştir.

SORU1- D zayi olan yükten dolayı sorumluluk taşır mı?

SORU2- Ü'ye düşen inceleme ve bildirim külfetiyle ilgili bilgi veriniz.

SORU3- Ü zararlarını taşıyandan ne kadarlık bir süre içerisinde talep edebilecektir?

SORU4- Tarafların arasındaki kırkambar sözleşmesinde D'nin meydana gelen zararlardan sorumlu olmayacağına yönelik bir kayıt olsaydı, ilk soruya vereceğiniz cevap değişir miydi?

SORU5- Meydana gelen zarar, geminin havalandırma tesisatının bozuk şekilde sefere çıkmasından kaynaklansaydı, ilk soruya vereceğiniz cevap değişir miydi?

SORU6- Meydana gelen zarar, ambarların usulüne uygun şekilde havalandırılmamasından değil de yangından kaynaklansaydı, ilk soruya vereceğiniz cevap değişir miydi?

OLAY 4: İskenderun açıklarında İstanbul Limanı'na doğru mutad rotasında seyreden "BOUNTY" adlı Türk bayraklı gemi, o mevsimde hiç beklenilmeyen bir fırtınaya yakalanmış ve gemi şiddetli

sarsıntının ardından su almaya başlamıştır. Kaptan derhal rotasını kırarak en yakın İskenderun Limanı'na doğru manevra yapmıştır. Fakat geminin batmaması için hızını artırmak amacıyla gemideki taşınan konteynerleri ve kumanyayı denize atmak zorunda kalmıştır. Gemi tam limana yaklaşırken fırtına sebebiyle gemi karaya oturmuştur. Gemi fırtına sona erene kadar İskenderun limanında barınmış; burada tamir ücreti yüksek olduğu için seferini tamamlamak üzere fırtınada hazar gören gemiye geçici tamir yaptırmıştır. Limana barınma karşılığı 600.000 TL, tersaneye de tamir için 3.800.000 TL ödemiştir. Fırtına dindikten sonra mutad seyrine devam ederek eşyaları sahiplerine teslim etmiştir.

SORU4: Müşterek avaryanın şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğini tartışınız. Cevabınız olumluysa hangi tip avarya hallerinin bulunduğu ve hangi zararların garemeye iştirak edeceğini belirtiniz.

OLAY 5:

Sefere elverişli şekilde yola çıkan “GOLDEN HİND” adlı gemi, makine arızası sebebiyle sürüklenmeye başlamış, kaptan geminin kendi imknlarıyla kurtulamayacağını anlamış ve donatanla yapılan iştişare sonucunda “LUSİTANİA” adlı rmorkrden yardım talep edilmiştir. “LUSİTANİA” tarafından 5 günlük hummalı bir çalışma yürütülmesi sonucunda “GOLDEN HİND” batmaktan kurtarılmıştır.

SORU 5- “LUSİTANİA” adlı römorkörün faaliyetleri neticesinde kurtarma ücret talep etmektedir. Őartların oluşup oluşmadığını inceleyerek söz konusu talebin borçlularını da belirtmek suretiyle konuyu değerlendiriniz.